

Harold Bloom, *Com llegir i per què*, 2000. [Traducció: Victòria Oliva Buxton]

És possible que la deliciosa obra de Wilde, que a partir d'ara anomenaré senzillament *Ernest* perquè és més curt, sigui la millor comèdia britànica des de *Nit de Reis*. [...] És una obra miraculosa: perpètuament fresca i refrescant i l'obra mestra de Wilde, tan magnífica com dos dels seus assajos crítics: «L'ànima d'un home sota el socialisme» i «La decadència de la mentida». La bona literatura de l'absurd ens allibera de les absurditats ordinàries transportant-nos a un regne que és estranyament lleuger, però en el fons pertorbador. L'obra mestra de l'absurd escrita en anglès són els llibres de l'*Àlícia* [de Lewis Carroll], però *Ernest* mereix estar-hi molt a la vora. [...]

Per a Wilde, originar o posar en marxa és una mentida. Quan a *A través del mirall* Àlícia respon amb el seu nom a la petició brusca que li fa Humpty Dumpty, ell la interromp per preguntar-li: «Què vol dir?». «Un nom ha de voler dir alguna cosa, necessàriament?», pregunta Àlícia, dubitativa, i Humpty Dumpty li contesta: «És clar que sí... el meu nom vol dir la forma que tinc». La importància de dir-se Ernest (el nom que tant Gwendolen com Cecily desitgen per al seu marit), com sap Wilde, tot i que no ens ho diu, és que *earnest* («sincer» o «franc» en anglès) o *Earnest* es remunta a l'arrel indoeuropea *er*, que vol dir original. En anglès, *to be earnest* també vol dir ser original, una formulació absurda de la qual Wilde gaudeix astutament perquè l'originalitat normalment és aliena al seu geni. No hi ha cap personatge a *Ernest* que sigui gens original; tots són exquisidament estafolats, però d'una manera tradicional i, malgrat això, l'obra està marcada per una originalitat vivaç.

El gran personatge d'*Ernest* és Lady Bracknell, potser el personatge còmic més estafolat des de Sir John Falstaff, l'atracció més important de les obres d'*Enric IV* i l'única creació de Shakespeare que, des de la seva època fins avui, competeix en popularitat amb Hamlet. [...] Les digressions gratuïtes de Lady Bracknell són triomfs de Wilde i ratllen la línia de l'absurd. [...] Com hem de llegir els grans pronunciaments de Lady Bracknell? Per a mi, aquesta qüestió s'assembla a una altra: per què ens delecta tant Lady Bracknell?

L'interès incessant d'Algernon pel menjar és una obsessió d'aquest jove dandi. [...] Deu semblar estrany comparar Algernon amb Falstaff, que té una relació negativa amb el món de l'elegància, però sembla que Wilde (a qui agradava molt Falstaff) ha dividit Falstaff en Lady Bracknell (pel que fa al llenguatge) i Algernon (pel que fa a la gana). «En l'art tot importa

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

excepte el tema», va destacar Wilde: un altre aforisme especialment valuós en la nostra era ideològica. [...]

Si Ibsen era Hedda Gabler, Oscar era Lady Bracknell, ja que la seva extravagància supera la de tots els altres de l'obra:

Lady Bracknell, *es treu el rellotge*: Va, estimada. (*Gwendolen s'aixeca.*) Ja hem perdut cinc o sis trens. Si en perdem un altre ens exposem que es facin comentaris sobre nosaltres a la via.

Vaig estar a punt de fer servir aquest fragment com a epígraf d'un llibre, *El cànon occidental*, però els meus editors m'ho van denegar i finalment el llibre va aparèixer sense epígraf. Considero que és la pedra de toc per al lector de l'any 2000 i per a tota la literatura imaginativa autènticament canònica. Com hem de llegir *La importància de dir-se Ernest*? Sens dubte hem de començar el llibre reconeixent el que Lady Bracknell, d'una manera esplèndida, no és capaç de reconèixer: no hi ha ningú a la via que en veure Gwendolen i la seva formidable mare pugui saber que han perdut algun tren i encara menys que hagin estat cinc o sis! Lady Bracknell és tan egomaniàca que el món enter no és només el seu públic, sinó també qui li controla l'agenda. Tanmateix, aquí radica la seva grandesa estrofolària i la de l'obra, i és aquesta la raó per la qual hem de continuar llegint *La importància de dir-se Ernest*.